

Србија против корупције: одбрана и последњи дани?

ДРАГАН ДОБРАШИНОВИЋ

Хајде да истини погледамо право у очи. Хајде да покушамо да разумемо како је могуће да је неколико хиљада корумпираних политичара и њихових асистената распоређених на разним познатим и мање познатим адресама годинама успевало да надјача, порази и понизи милионе грађана Србије. Хајде да им више никада не дозволимо да пониште и униште све што је вредно у овој земљи. Хајде да их разоткријемо и заувек протерамо са политичке мапе Србије. Али хајде да, за почетак, покушамо да се пребројимо, да видимо ко је на којој страни и чије су шансе веће – корупције или Србије.

Изгледа да у Србији никада снажније није била изражена политичка воља да се направи коначан обрачун са корупцијом и њеним носиоцима. На листи надлежних институција и оних које су стицајем околности и у недостатку спремности надлежних да обаве свој посао проглашене за надлежне, налазе се високопозиционирани представници политичких партија, доскорашњи министри, директори јавних предузећа, чланови управних одбора државних банака, неки од најпознатијих пословних људи у земљи... Готово да нема дана да се не сазна да су високи државни функционери у сарадњи са власницима проблематичног капитала опљачкали милионе евра државног новца.

Чини се да хоботница има хиљаде пипака и да су потребне године да архитекте и извршиоци удруженог пљачкашког подухвата грађана Србије буду изведени пред лице правде и адекватно кажњени, а имовина стечена корупцијом и организованим криминалом одузета и враћена држави. Међутим, од разгранатости корупције и мреже њених носилаца, асистената и подражавалаца настањених у полицији, тужилаштвима, судовима, медијима, агенцијама за испитивање и креирање јавног мњења, више забрињава непознаница о томе колико је далеко власт стварно спремна да иде у обрачуну са корупцијом и који јој ресурси у том послу стоје на располагању.

Фото: Медија центар

Да ли је власт решена да иде у тотални обрачун са носиоцима корупције сазнаћемо веома брзо. Већ за неколико месеци биће јасно да ли су предмет процесуирања сви носиоци коруптивних послова, без обзира на политичку припадност, личне односе са носиоцима антикорупцијских активности, вредност капитала којим располажу, спремност да се нагоде и плате цену слободе или ће ипак бити оних за које ће власт имати више разумевања. Од одговора на ово питање кључно зависе домашаји борбе против корупције.

У уској вези с питањем спремности да се ствари доведу до краја стоји и питање реално расположивих ресурса за борбу против корупције. Шта се у Србији, када су институције у чијем је опису посла борба против корупције, суштински променило? Да ли су тужилаштво и судови, који су по својој суштини деловања до пре свега пар месеци били део коруптивног механизма сада променили страну? Хоће ли исти они који једини у овој земљи нису примећивали корупцију која се мери стотинама милиона евра на годишњем нивоу сада бити спремни да процесуирају њене носиоце? Могу ли и хоће ли они који су годинама потпиривали ватру сада бити шампиони у гашењу пожара? По свој прилици, ствари се неће тако одвијати и за озбиљну борбу против корупције биће неопходна системска промена не само у правосудној сфери већ и у целокупном ан-

тикорупцијском концепту. Уз, разуме се, неопходне персоналне промене у целокупном правосудном систему и кључним антикорупцијским институцијама.

У овом броју „Досијеа Корупција” покушавамо да укажемо на неке од мање очигледних механизма коруптивног деловања. Управо због своје често непрепознатљиве или тешко распознатљиве коруптивне природе, ови системи су веома често коришћени

и омиљени су међу политичарима. Политика субвенција, помоћ појединим посусталим привредним гранама, вођење разноразних наизглед симпатичних, а по својој суштини штеточинских кампања, подршка медијима у замену за директну подршку корупцираним политичарима и одустајање од новинарских слобода, професионалне етике и критичке мисли, само су неки од начина на које спровођена беспризорна пљачка и понижавање грађана. Па ако власт стварно мисли озбиљно, никако не би ваљало да се не позабави и овим појавним облицима корупције и њеним носиоцима.

И да још једном подсетимо, ниво организоване пљачке грађана Србије последњих неколико година износио је готово милијарду евра на годишњем нивоу. Списак одговорних и процесуираних, дакле, мора бити веома дуг и прецизан, а „Досијеа Корупција” у скорије време не сме бити затворен ни архивиран. •

